

Selefije

UBiH 2

Kako se u TV dnevnicima izvještava o selefijama?

- Od 1. jula 2017. do 31. oktobra 2017. godine,
- Ključne riječi po kojima je vršena pretraga su bile: vekhabije, selefije, ISIL i terorizam, ali samo u kontekstu BiH.
- Svakodnevno su praćeni sljedeći mediji:
- Televizije: BHRT, FTV, RTRS, Al Jazeera, Alternativna televizija (ATV), BN televizija (BN), N1 televizija, Hayat i TV1.
- Zabilježeno 111 objava.

Tabela 1. Ukupan broj objava u TV dnevnicima

Medij	Broj objava
Radio-televizija RS	34
Radio-televizija Federacije BiH	28
Radio-televizija BiH	12
TV1	11
Al Jazeera	6
Alternativna televizija Banja Luka	6
N1 televizija (BiH)	6
NTV Hayat	5
Radio-televizija BN	3
Ukupno	111

Tabela 4. Vrijednosne orientacije objava na TV Dnevnicima

Vrijednosna orientacija	Broj objava
Al Jazeera	6
Neutralno	6
Alternativna televizija Banja Luka	6
Negativno	2
Neutralno	4
BHT	1
Neutralno	1
N1 televizija (BiH)	6
Neutralno	6
NTV Hayat	5
Neutralno	5
Radio-televizija BN	3
Negativno	1
Neutralno	2
Radio-televizija BiH	11
Neutralno	11
Radio-televizija Federacije BiH	28
Neutralno	28
Radio-televizija Republike Srpske	34
Negativno	20
Neutralno	14
TV1	11
Negativno	3
Neutralno	8

Kvalitativna analiza

- Najviše objava smo imali u avgustu i septembru.
- Hapšenja nekih osoba za koje se tvrdilo da su selefije (Jasmina Hadžića, jedne osobe u opštini Gacko i Adema Karamuja).
- Deportaciju braće Hodžić iz Njemačke u Bosnu i Hercegovinu zbog učešća u ratu u Siriji i Iraku.
- Izjave:
 - ministra spoljnih poslova Austrije Kurca,
 - predsjednika Češke Zemana i
 - predsjednice Hrvatske Kolinde Grabar Kitarović.
- Senzacionalistički naslovi pratili su informacije koje su ukazivale na mogućnost postojanja opasnosti od terorizma, pa bi mediji krenuli sa interpretacijama bez provjere tačnosti podataka.
- Selefije kao sredstvo za obračun SNSD-a i Saveza za promjene tj. sa Mektićem
- Galijašević je zvijezda RTRS-a.

02.10. RTRS Dnevnik Ruska nezavisna televizija u Maoëi.mp4

24.08. RTRS Dnevnik Islamizacija.mp4

Selefije i facebook

Od 1. jula 2017. do 31. septembra 2017. godine,

Šta su najviše lajkovali, šerovali i komentarisali.

Svakodnevno su praćeni sljedeći mediji:

[Saff.ba](#), [Imltv.press](#), [Nashaber.wordpress.com](#),
[Minber.ba](#), [In-um.com](#).

Pratioci Saffa

- Položaju muslimana u BiH, regionu i svijetu.
- Radončić i Dnevni avaz.
- SDA i njenog lidera Bakira Izetbegovića
- Turska i Erdogan
- Bošnjaci heroji i žrtve

Pratioci Našeg habera

- Bošnjaci žrtve i heroji (Srebrenica i Vozuća).
- Patnja muslimana širom svijeta (Mijanmar i Palestina).
- Kritika sadašnjeg ponašanja i života muslimana u BiH.
- Prate se sve aktuelne teme koje se u tom trenutku tiču muslimana kod nas i u svijetu.
- Sličan je Saff.ba

Pratioci N-uma

- Dominiraju video-sadržaje i fotografije
- Daju uputstva o praktikovanju islama kroz poučne priče, citate i primjere.
- Oni su okrenuti praktikovanju islama i traženju odgovora na mnoga pitanja kroz islam.

Pratioci Islam – my life

- Teme koje se tiču Bosne i Hercegovine.
- Stradanjima muslimana u proteklom ratu, ali i o njihovoј herojskoј borbi.
- Stradanju muslimana u Siriji i Mijanmaru.
- Pozitivno o Turskoј i Erdoganu.

Pratioci Minbera

- Predavanja domaćih šejhova
- Ima mnogo video-sadržaja, mnogo fotografija sa kratkim i poučnim porukama, ali i dosta tekstova.
- Živi prenos predavanja

Selefije u BiH

Ciljevi istraživanja

- Utvrditi **lične i kolektivne ciljeve** selefija u BiH;
- Utvrditi koliko selefije **vjeruju u institucije sistema i medije**;
- Utvrditi u kojem stepenu su prisutni narcizam, **psihopatija, sadizam, makijavelizam i dezintegracija ličnosti** kod selefija i da li se međusobno razlikuju na ovim varijablama;
- Utvrditi da li se stavovi selefija međusobno razlikuju na varijabli **sklonost ka samožrtvovanju**;
- Utvrditi koliko su selefije sklone **vjerovanju u teorije zavjere**;
- Utvrditi **stavove selefija o militantnom ekstremizmu, ratu i miru**.

Metodologija

- Od maja do novembra 2017. godine
- Ispitano 345 ispitanika, uzorak **317** upitnika.
- Mjesta:

Jablanicu, Konjic, Bihać, Bosansku Krupu, Dubnicu kraj Kalesije, Gračanicu kraj Živinica, Sarajevo, Zenica, Bočinja, Ošve, Maglaj, Tuzla, Gornja Maoča, Ključ, Sanski Most, Kakanj, Lukavcu kraj Tuzle, Travnik, Mostar i Doboј.

- Ispitanici su samostalno i dobrovoljno popunjavali upitnik.
- Upitnik su dobijali u koverti i nakon njegovog popunjavanja ponovo su ga vraćali u kovertu i predavali ispitivaču.
- Sa ispitanicima koji se nalaze na izdržavanju kazne u KPZ Zenica, konkretno njih 7, pored ankete urađen je i polustrukturirani intervju.

Uzorak

Tabela 29. Pol

	N	%
Muškarci	287	90,5
Žene	30	9,5
Total	317	100,0

Tabela 30. Obrazovanje

	N	%
Osnovna škola	25	7,9
Zanat	84	26,5
Srednja škola 4. stepen	113	35,6
Viša škola	17	5,4
Fakultet	65	20,5
Magisterij ili doktorat	13	4,1
Total	317	100,0

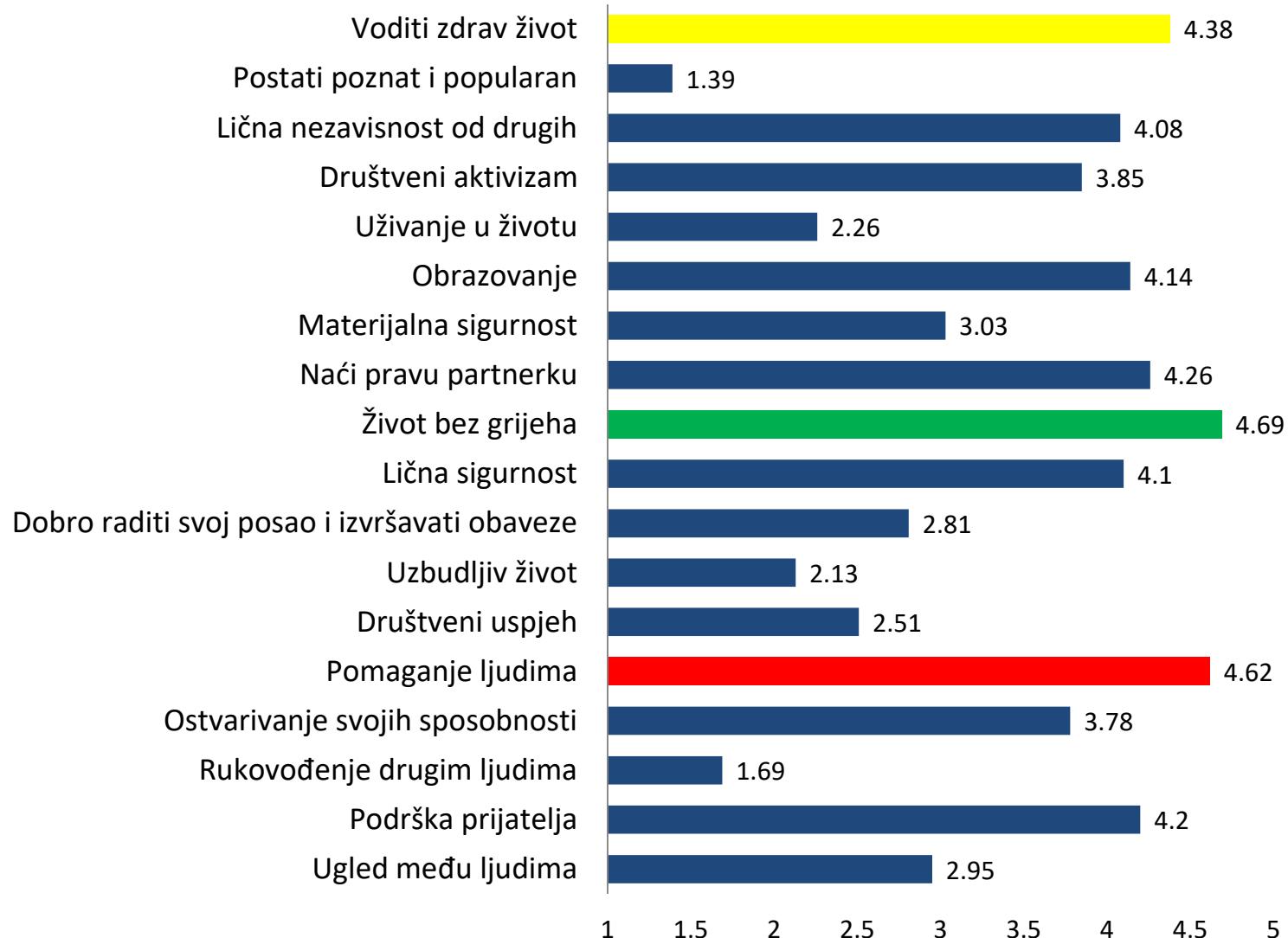
Tabela 31. Starost

	N	%
Odbija	1	0,3
Do 29 godina	135	42,6
Od 30 do 44 godine	118	37,2
Preko 45 godina	63	19,9
Total	317	100,0

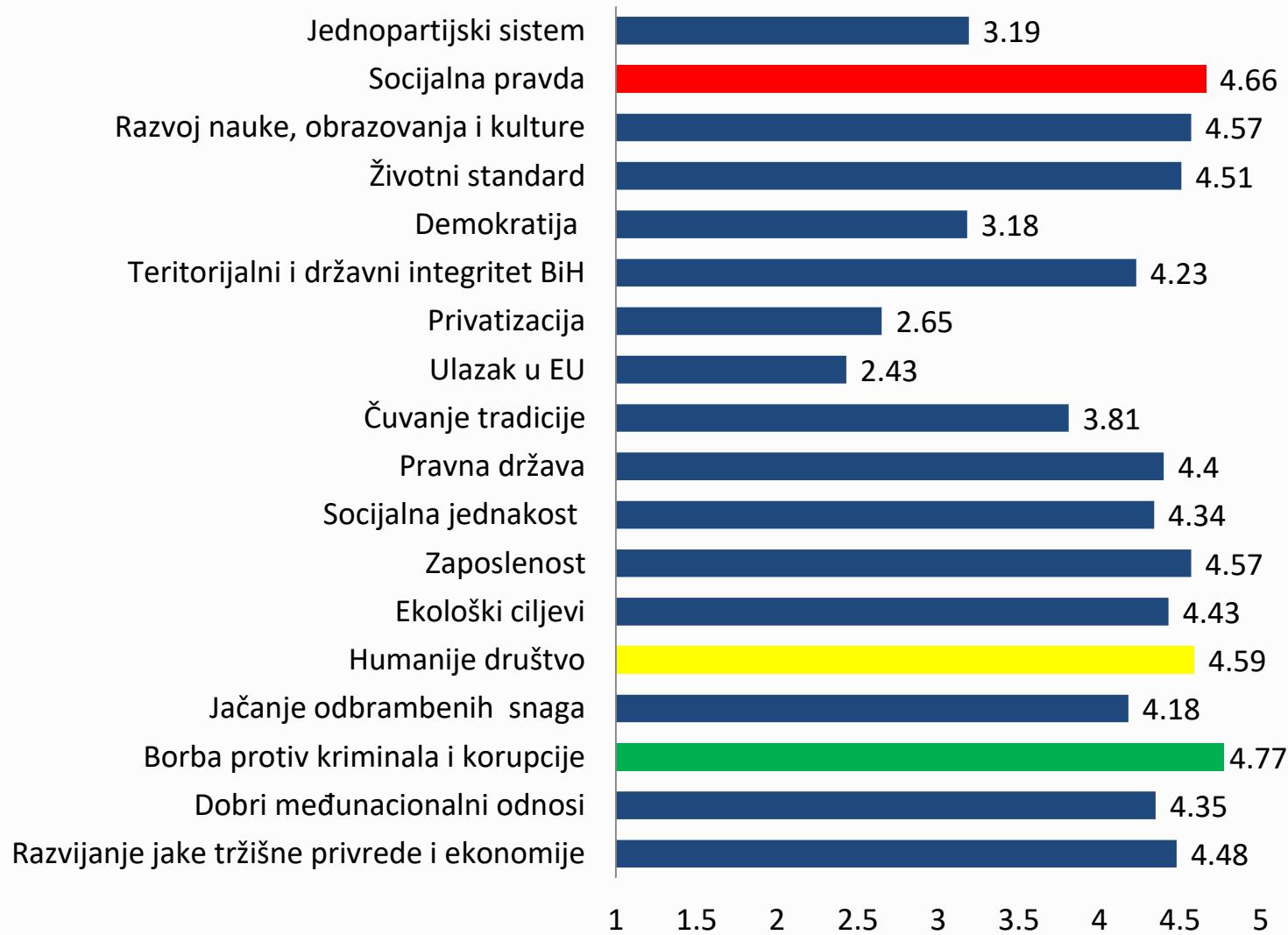
Tabela 33. Ukupan mjesecni prihod

	N	%
Odbija	66	20,8
Do 500 KM	50	15,8
Od 501 KM do 1000 KM	88	27,8
Od 1001 KM do 1500 KM	52	16,4
Od 1501 KM do 2000 KM	42	13,2
Preko 2000 KM	19	6,0
Total	317	100,0

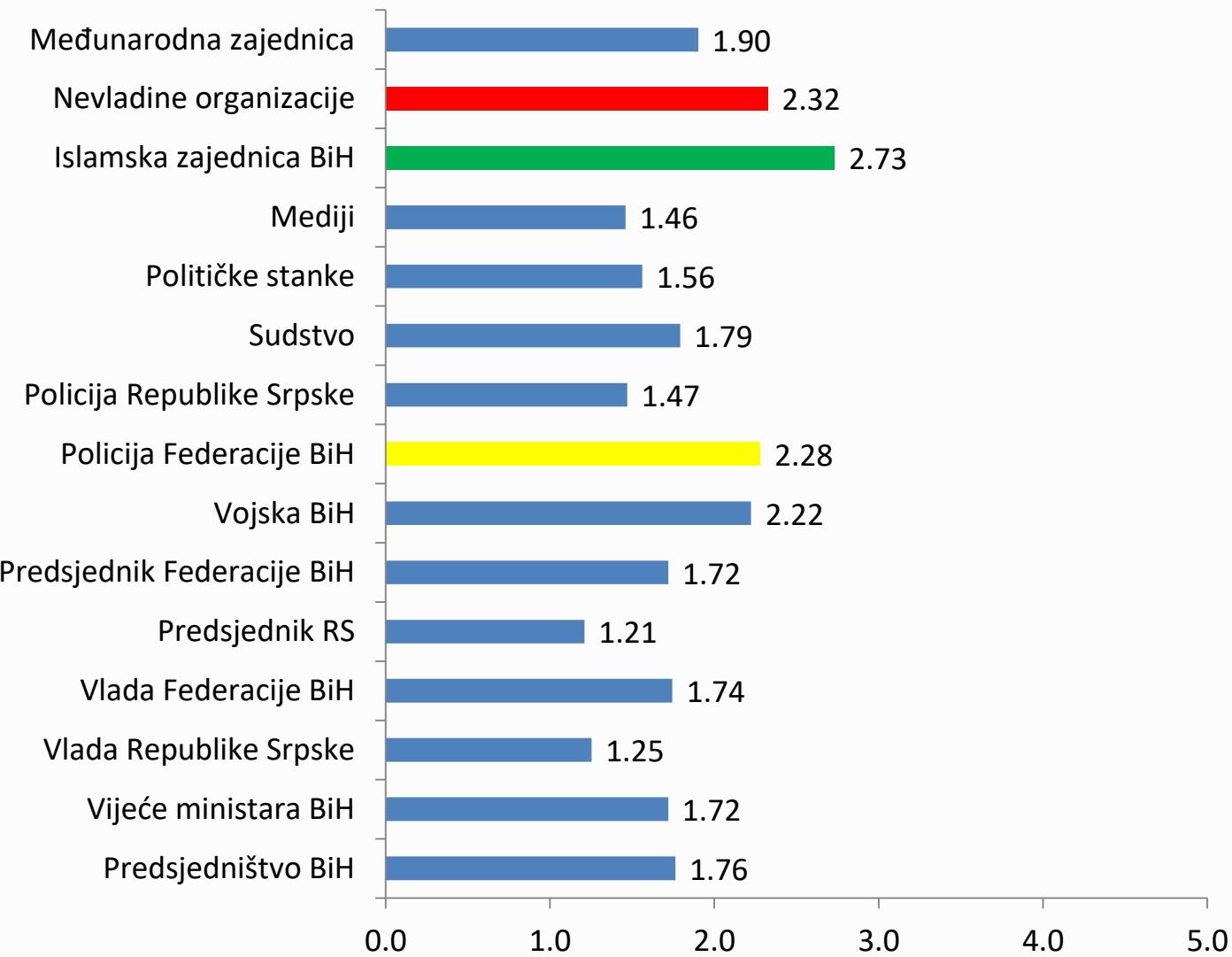
Lični ciljevi selefija (prosječna ocjena) (N=317)

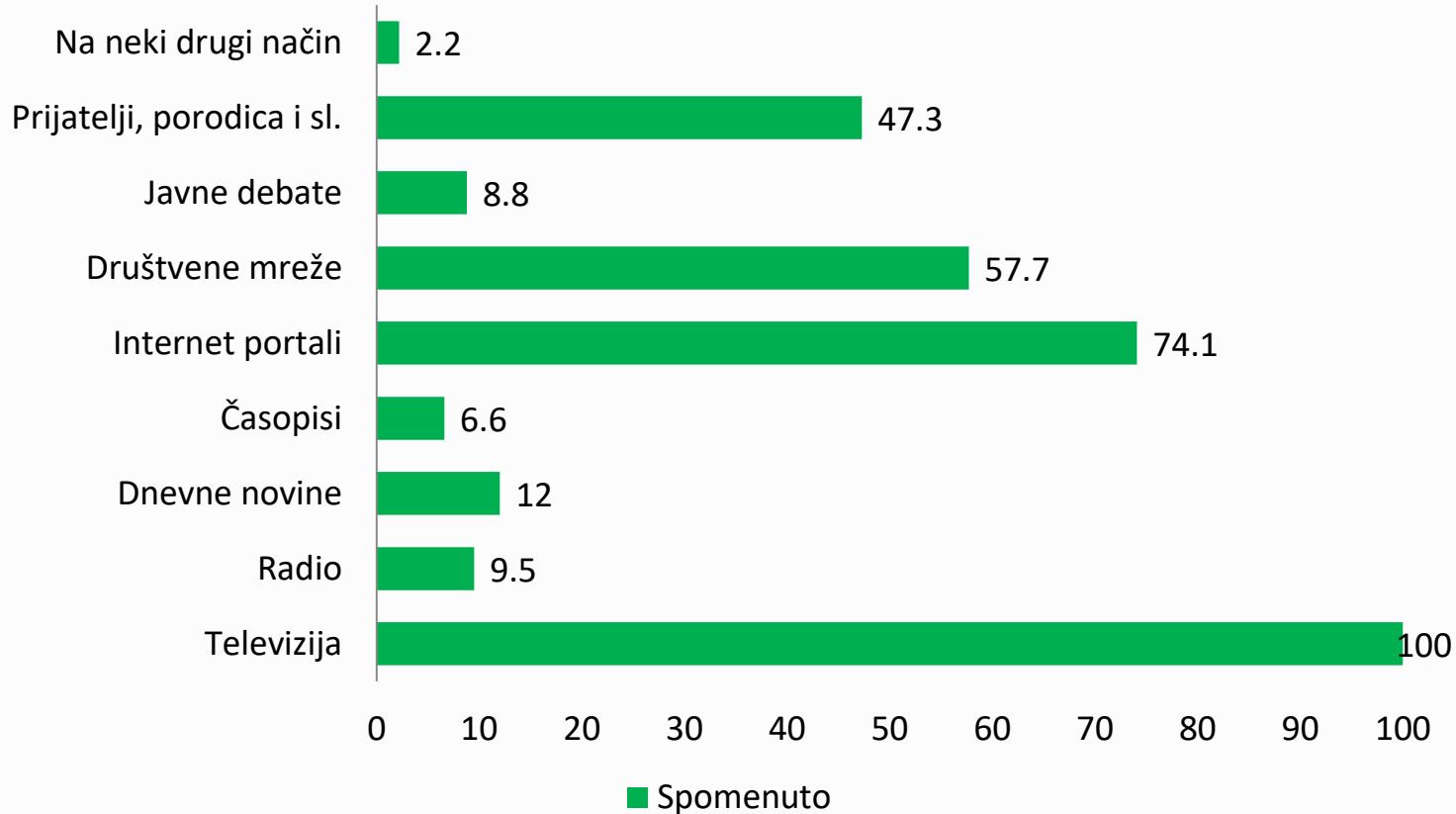
Društveni ciljevi (prosječna ocjena) N=(317)

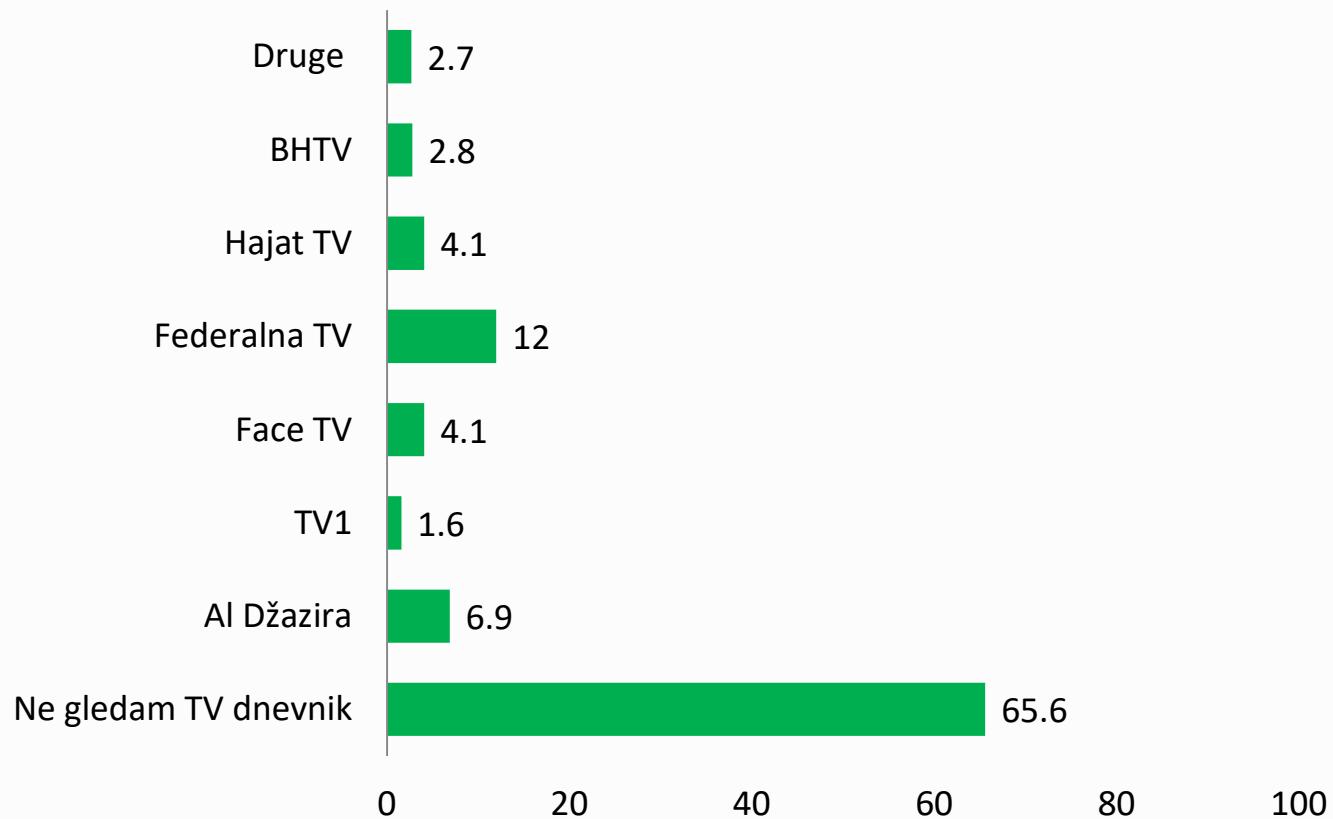
Povjerenje selefija u institucije (prosječna ocjena) (N= 317)

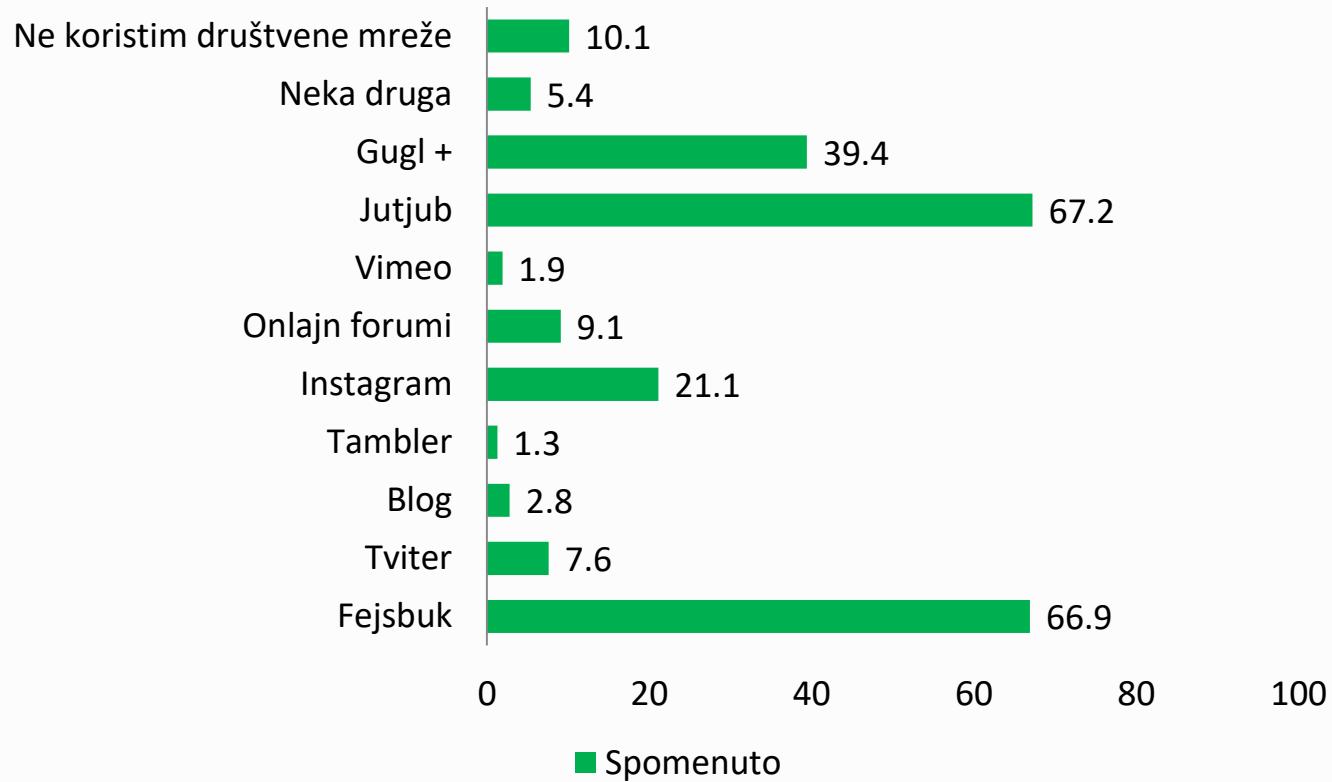
Kako se selefije najčešće informišu? (moguće više odgovora) (N= 317)

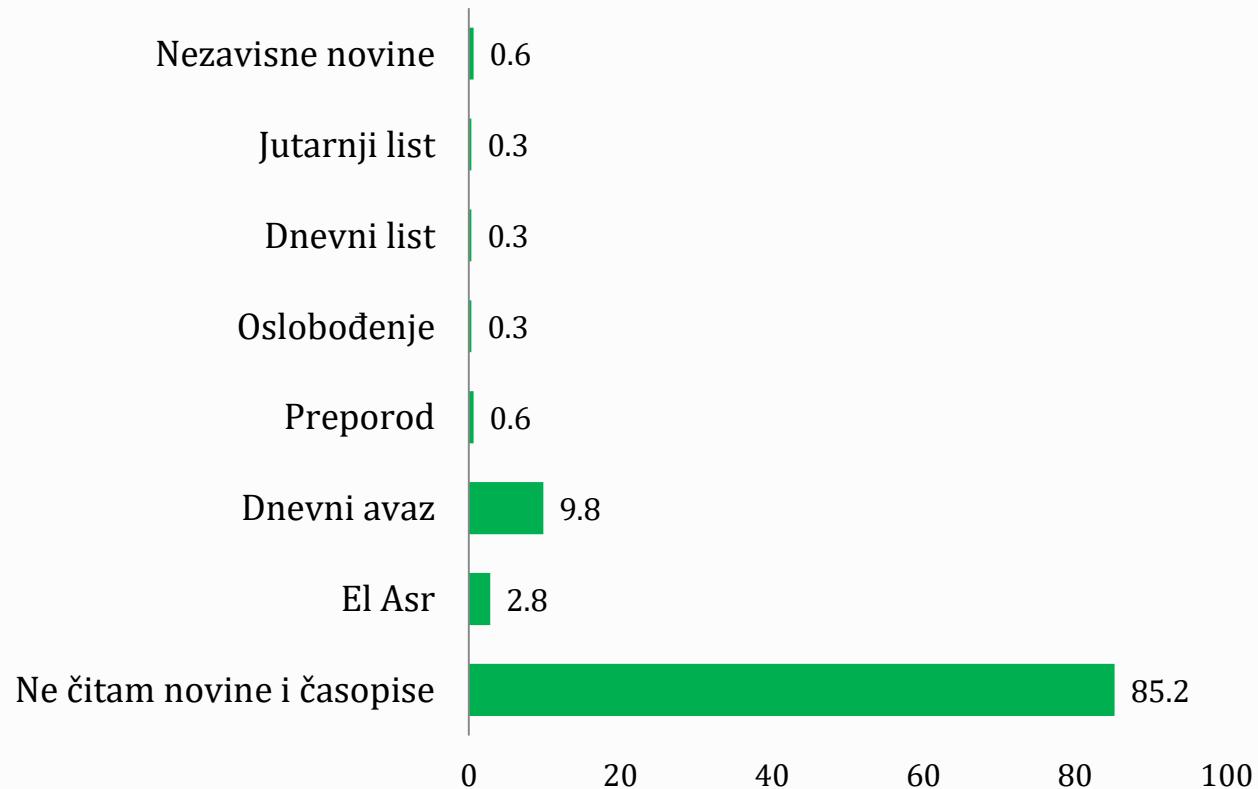
Koju centralnu informativnu emisiju (TV dnevnik) koja se emituje od 19 do 20 časova selefije najčešće gledaju? (N= 317)

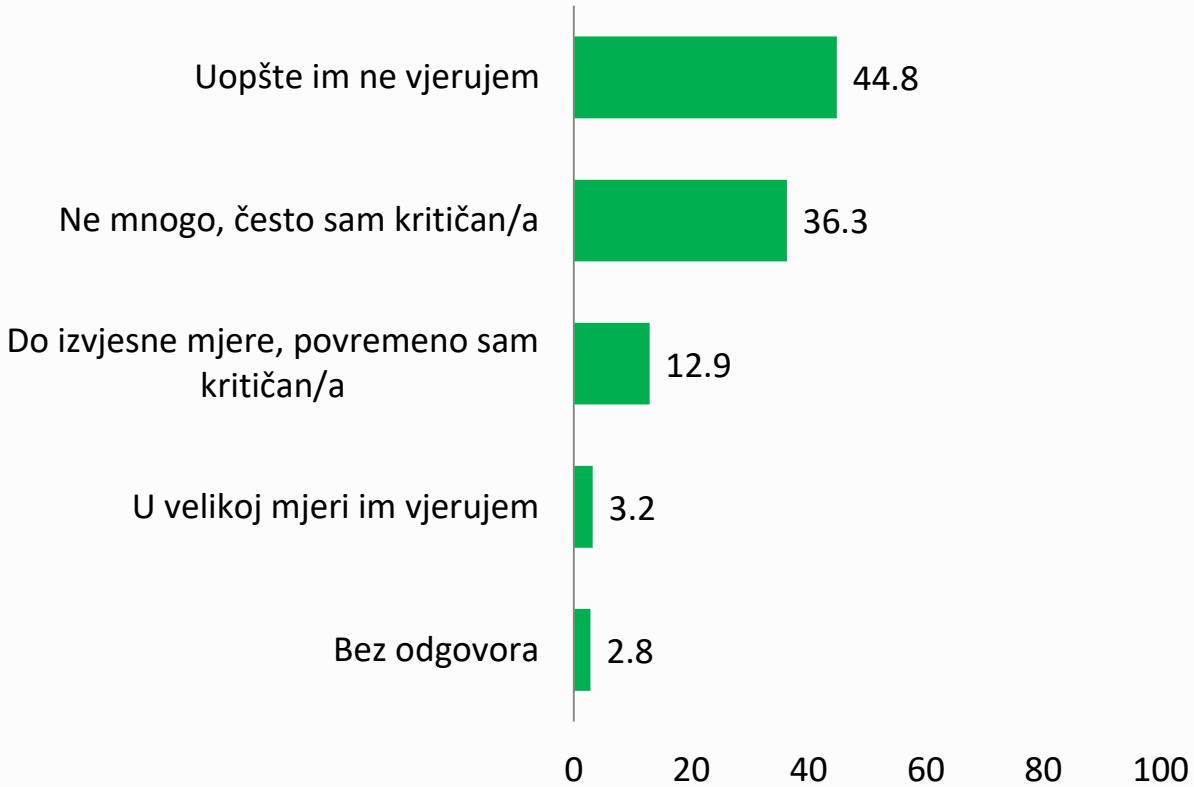
Koje društvene mreže selefije koriste? (moguće više odgovora) (N= 317)

Koje dnevne novine i magazine selefije najčešće čitaju? (N= 317)

Koliko selefije imaju povjerenja u medije? (N= 317)

Osobine ličnosti:

- Narcizam,
- Psihopatija,
- Sadizam,
- Makijavelizam i
- Dezintegracija ličnosti kod selefija,
- Stavovi prema samožrtvovanju,
- Koliko su skloni vjerovanju u teorije zavjere,
- Stavovi o militantnom ekstremizmu, ratu i miru.

Sklonost ka vjerovanju u teorije zavjere

Tabela 52. Razlika između ostalih građana BiH i selefija na skali vjerovanja u teorije zavjere

		N	M	SD	SEM	t	df	p
Sklonost teorijama zavjere	Građani BiH	1497	3,7784	,85203	,02202	-4,459	1812	,000
	Selefije	317	4,0050	,66369	,03728			

Stavovi o ratu i miru

Tabel 60. Razlika između selefija po godinama starosti na skalama stavovi o miru i stavovi o ratu

		N	M	SD	SE	df	F	p
Stavovi o miru	Do 29 godina	135	3,5215	,65053	,05599	2	2,400	,092
	Od 30 do 44 godine	118	3,6059	,56361	,05188			
	Preko 45 godina	63	3,7286	,67116	,08456			
Stavovi o ratu	Do 29 godina	135	2,8938	1,02287	,08803	2	6,244	,002
	Od 30 do 44 godine	118	2,7712	,87021	,08011			
	Preko 45 godina	63	2,3995	,76759	,09671			

Tabela 61. Razlike između selefija učesnika i neučesnika rata na skalama stavovi o miru i stavovi o ratu

		N	M	SD	SEM	t	df	p
Stavovi o miru	Učesnik rata	66	3,7091	,60580	,07457	1,725	309	,085
	Nije učestvovao u ratu	245	3,5592	,63198	,04038			
Stavovi o ratu	Učesnik rata	66	2,4646	,85411	,10513	-2,746	309	,006
	Nije učestvovao u ratu	245	2,8204	,95418	,06096			

Militantno-ekstemistički pogled na svijet

Tabela 66. Razlike između selefija po godinama starosti na skalama „apologija nasilja“, „zli svijet“ i „sveti cilj“.

		N	M	SD	SE	df	F	p
Apologija nasilja	Do 29 godina	135	1,9600	,61294	,05275	2	1,565	,211
	Od 30 do 44 godine	118	1,8407	,61397	,05652			
	Preko 45 godina	63	1,8349	,56058	,07063			
Zli svijet	Do 29 godina	135	3,8963	,73833	,06355	2	,662	,517
	Od 30 do 44 godine	118	3,9181	,83312	,07669			
	Preko 45 godina	63	4,0344	,88098	,11099			
Sveti cilj	Do 29 godina	135	3,7574	,47752	,04110	2	8,514	,000
	Od 30 do 44 godine	118	3,5265	,42644	,03926			
	Preko 45 godina	63	3,5635	,52019	,06554			

Mračna tetrada

Tabela 71. Razlika između muškaraca i žena selefija na skalama makijavelizma, narcizma, psihopatije i sadizma

		N	M	SD	SEM	t	df	p
Makijavelizam	Muškarci	29	1,6782	,81398	,15115	2,189	57	,033
	Žene	30	1,3000	,47424	,08658			
Narcizam	Muškarci	29	1,8851	,72526	,13468	-,858	57	,394
	Žene	30	2,0556	,79791	,14568			
Psihopatija	Muškarci	29	1,5287	,49214	,09139	,366	57	,716
	Žene	30	1,4778	,57191	,10442			
Sadizam	Muškarci	29	1,0115	,06190	,01149	1,017	57	,313
	Žene	30	1,0000	,00000	,00000			

Stav prema samožrtvovanju

Tabela 84. Razlika između selefija po godinama starosti na skali stavova o samožrtvovanju

		N	M	SD	SE	df	F	p
Samožrtvovanje	Do 29 godina	135	5,3319	1,13825	,09797	2	6,563	,002
	Od 30 do 44 godine	118	5,0008	1,19096	,10964			
	Preko 45 godina	63	4,7317	1,01534	,12792			

Tabela 87. Razlika između selefija s obzirom na obrazovanje na skali stavova o samožrtvovanju

		N	M	SD	SE	df	F	p
Stavovi o samožrtvovanju	Osnovna škola	25	4,6840	1,11231	,22246	3	5,649	,001
	Zanat	84	4,7464	1,04760	,11430			
	Srednja škola-4. stepen	113	5,2531	1,21751	,11453			
	Viša i visoka škola	95	5,3095	1,09390	,11223			

Dezintegracija ličnosti

Tabela 77. Razlika između muškaraca i žena selefija na skali dezintegracije ličnosti

		N	M	SD	SEM	t	df	p
Dezintegracija ličnosti	Muškarci	29	2,1897	,63434	,11779	2,100	57	,040
	Žene	30	1,8400	,64412	,11760			

Tabela 78. Razlika između selefija po godinama starosti na skali dezintegracije ličnosti

		N	M	SD	SE	df	F	p
Dezintegracija ličnosti	Do 29 godina	135	2,2837	,62822	,05407	2	7,596	,001
	Od 30 do 44 godine	118	1,9780	,71314	,06565			
	Preko 45 godina	63	2,0302	,59124	,07449			

Razlike između selefija u BiH s obzirom na varijable „mračna strana ličnosti“, „afirmacija rata“ i „zlim svjetom upravljaju centri moći“

Tabela 90. Razlika između muškaraca i žena selefija na varijablama „mračna strana ličnosti“, „afirmacija rata“ i „zlim svjetom upravljaju centri moći“

		N	M	SD	SEM	T	df	p
Mračna strana ličnosti	Muškarci	287	,0299914	,84948840	,05014372	1,980	315	,049
	Žene	30	-,2869175	,66207598	,12087798			
Afirmacija rata	Muškarci	287	,0345880	,87537070	,05167150	2,209	315	,028
	Žene	30	-,3308914	,71958405	,13137747			
Zlim svjetom upravljaju centri moći	Muškarci	287	,0053225	,81141154	,04789611	,365	315	,715
	Žene	30	-,0509187	,71467350	,13048093			

Tabela 90. Razlika između selefija s obzirom na godine starosti na varijablama „mračna strana ličnosti“, „afirmacija rata“ i „zlim svjetom upravljaju centri moći“

		N	M	SD	SE	df	F	p
Mračna strana ličnosti	Do 29 godina	135	,1667311	,82830649	,07128927	2	4,843	,008
	Od 30 do 44 godine	118	-,1465190	,82552378	,07599562			
	Preko 45 godina	63	-,0764658	,83607598	,10533567			
Afirmacija rata	Do 29 godina	135	,1412523	,93434635	,08041573	2	4,846	,008
	Od 30 do 44 godine	118	-,0206923	,84751881	,07802043			
	Preko 45 godina	63	-,2642218	,69134980	,08710189			
Zlim svjetom upravljaju centri moći	Do 29 godina	135	,0975574	,72953024	,06278797	2	2,057	,129
	Od 30 do 44 godine	118	-,0357678	,83032414	,07643753			
	Preko 45 godina	63	-,1380296	,88459548	,11144855			

Karakteristike klastera za uzorak selefija

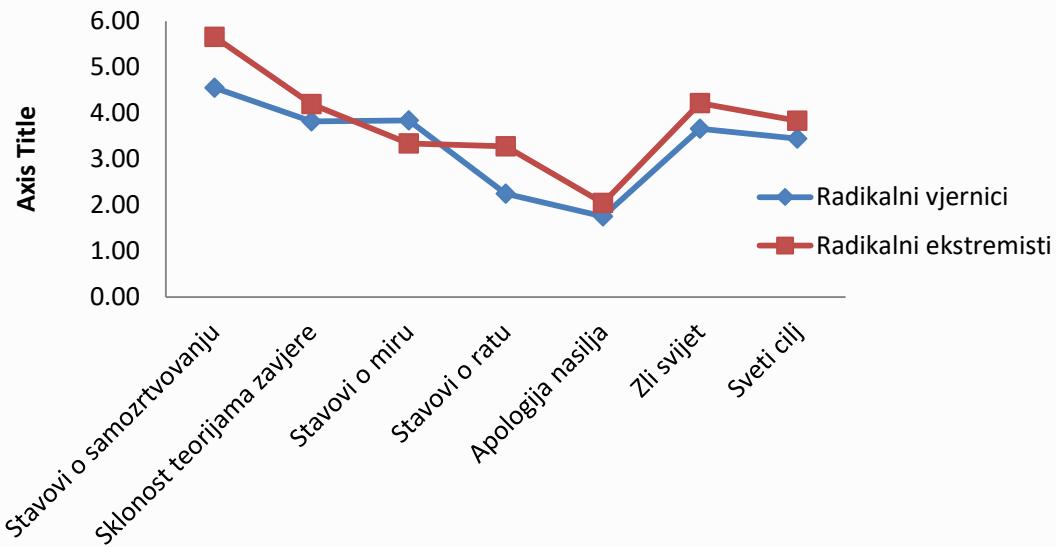

Tabela 94. Poređenje klastera uzorka selefija po mjerama ličnosti

	Radikalni vjernici N= 162 (51,1%)		Radikalni ekstremisti N= 155 (48,9%)		F	p	Eta ²
	AS	SD	AS	SD			
Makijavelizam	1,588	,064	1,791	,066	4,879	,028	,015
Narcizam	1,971	,068	1,966	,069	,003	,954	,000
Psihopatija	1,553	,048	1,729	,049	6,528	,011	,020
Sadizam	1,070	,022	1,067	,022	,011	,917	,000
Dezintegracija ličnosti	2,082	,053	2,152	,054	,872	,351	,003

Tabela 95. Prosječne vrijednosti varijabli koje govore o sklonostima ka antisocijalnom ponašanju selefija koje su izvan zatvora i onih u zatvoru

	Selefije izvan zatvora N= 311			Selefije u zatvoru N= 6	
	M	SD		M	SD
Stavovi o samožrtvovanju	5,1039	1,14421	Stavovi o samožrtvovanju	4,4167	1,56642
Sklonost teorijama zavjere	4,0006	,66633	Sklonost teorijama zavjere	4,2333	,49666
Zli svijet	3,9330	,80360	Zli svijet	3,9167	,78705
Sveti cilj	3,6371	,46798	Stavovi o miru	3,6167	,78337
Stavovi o miru	3,5926	,62412	Sveti cilj	3,3750	,90139
Stavovi o ratu	2,7454	,93016	Stavovi o ratu	2,8333	1,28236
Dezintegracija ličnosti	2,1232	,67028	Apologija nasilja	2,2333	1,07455
Narcizam	1,9700	,85791	Makijavelizam	2,0556	,90472
Apologija nasilja	1,8846	,59195	Narcizam	1,8889	1,00370
Makijavelizam	1,6806	,82097	Dezintegracija ličnosti	1,7667	,49261
Psihopatija	1,6399	,61899	Psihopatija	1,6111	,53403
Sadizam	1,0686	,28134	Sadizam	1,0556	,13608

Analiza intervjua selefija koje se nalaze na odsluženju kazne u KPZ Zenica zbog odlaska na strana ratišta ili učestvovanja u terorističkom aktu na teritoriji BiH

Trenutno stanje u zatvoru

- Generalno zadovoljni
- Najrigorozniji režim
- Nemaju kontakta sa drugim zatvorenicima
- A grupa zatvorenika
- Petkom ne mogu na džumu
- Ovo je iskušenje
- Nemaju nikakve aktivnosti
- Nedostatak novca

Djetinjstvo i mladost

- Odsutstvo očeva
- Impulsivnost

Ulazak u islam

- Većina slušala vjeronauku
- Srednja škola
- Krenuli su u džamije
- Imali su nedoumice ali nisu dobili ni odgovore ni prihvatanje
- Interenet i traženje alternative
- Poseban odnos prema džihadu

Odlazak na ratišta

- Pomaganje muslimanima
- Protiv Asada
- Internet
- Obaveza muslimana da živi u šerijatskoj državi
- Proročanstvo
- Dobijali pozive iz Sirije i Iraka
- Nije bilo komplikovano otići
- Šejhovi
- Samoviktimizacija muslimana

Iskustva sa ratišta

- Nerado govore
- Isto i gore mišljenje o Asadu
- Zbunjivali ih sukobi Asadovih protivnika
- Nejedinstvo muslimana
- Nisu zlostavljali civile
- Niko ih nije spriječio da se vrate

Šta posle zatvora?

- Dvije grupe ispitanika
- Njihova vjera nije poljuljana
- Ne očekuju pomoć države, ali je nebi odbili
- Nadaju se da će bezbjednosne službe biti fer prema njima

Nedostaci

- Predug upitni
- Nemamo podatke za stanovnika BiH i teško je reći koliko se selefije razlikuju od građana.
- Uzorak u zatvorima mali, ali ja sam prezadovoljan.
- Razgovor sa ljudim u zatvoru je potpuno neprirodna situacija
- Da li su sve skale bile adekvatne (teorije zavjere i sl.)

Planovi?

- Sa povratnicima iz Sirije i Iraka
- Sa djecom i mladima u BiH
- U Crnoj Gori i Srbiji

Hvala na pažnji!